

Homilia de Mons. Sebastià Taltavull, bisbe de Mallorca
Divendres Sant
Catedral de Mallorca, 15-IV-2022

«Arribat el migdia, es va estendre per tota la terra una foscor que va durar fins a les tres del capvespre. I a primera hora del capvespre Jesús va cridar amb tota la força: *-Eloí, Eloí, ¿lemà sabactaní?* -que vol dir: «*Déu meu, Déu meu, per què m'has abandonat?*» (Mc 15, 33-34) És la paraula enigmàtica, unida a les altres paraules pronunciades per Jesús a la Creu.

Són paraules dites en arameu, la llengua de Jesús: *Eloí, Eloí, ¿lemà sabactani?*, el llenguatge més íntim après a la infantesa i ara dit en l'extrem de la confiança, encara que sigui per pronunciar el crit més amarg de la vida, en la sensació d'abandó del darrer moment. Paraules que no són un crit de desesperació, sinó una pregària plena de humanitat i de solitud, com és tot el salm que Jesús dirigeix a Déu, el Pare. Ni una pregunta a Déu ni a nosaltres; és l'encarnació duta a la seva realització més radical. Posat als inicis de l'existència en el registre civil dels qui han nascut, ara es col·loca, també per la voluntat salvífica del Pare, en el llistat dels qui han d'afrontar l'abandó dels seus, fins el suposat abandó del Pare, pas evident cap a la mort.

En el rerefons de tota la pregària hi ha el «*per què*» més radical de la història, per al qual els homes i les dones de tots els temps han cercat amb ànsia una resposta. Pregunta plena de misteri que segueix i seguirà plantejada sempre. Cadascú sap quan i com es presenta. ¿Quina sortida? També Déu ha de suportar que la nostra pregària sigui protesta, que el crit d'injustícia li sigui atribuït en un moment de reacció instintiva.

La mateixa experiència és resposta. En el tracte amb els *malalts* he après d'ells la vivència d'una força extraordinària. Mai no he sentit un crit amarg d'abandó ni detectat un gest de rebel·lió. Els malalts m'han ensenyat a pregar amb la pau al cor, amb l'admirable pobresa del qui accepta la contrarietat amb esperança i sap aixecar els ulls a Déu confiant la pròpia vida a les seves mans. Els he escoltat més que no he parlat perquè en ells he vist sempre un Evangeli vivent, el Crist crucificat que estima i em diu: «tot això, per a tu!».

Més d'una vegada he presenciat amb els ulls negats la revelació de l'autèntica «pobresa» de les benaventurances en persones senzilles, pares i mares de família i joves en el moment de la mort que no haurien sabut dir dues paraules en públic i que en aquells moments s'han manifestat com la màxima expressió de l'amor de Déu amb una saviesa que ve de dalt.

La resposta al mal és l'amor. Si neguem el sentit que es pot trobar quan volem explicar la realitat del mal, Jesús ens fa veure, tanmateix, que la vida pot recuperar el sentit en el combat contra el mal.

El crit de Jesús a la creu és el resum de tot el dolor del món. Bruno Forte, comentant el crit de Jesús a la creu, es demana si no és «*signe de l'abisme d'un dolor infinit*». El dolor que s'experimenta en el moment de la mort i que per Jesús és el moment sublim de l'amor, on es resumeix tota la història de la seva *fe* i de la seva *esperança*, la vida de *pregària*, el camí plegat de proves per a la seva *llibertat*.

Obscuritat i temptació xoquen en el més profund del seu esperit amb la seva entrega incondicional al Pare, una entrega quasi com segellada, fins el «sí» que el porta a la mort: «**Abbà, Pare, tot t'és possible; aparta de mi aquesta copa. Però que no es faci el que jo vull, sinó el que tu vols**» (Mc 14, 36).

Jesús és el sofrent, que comprèn i estima, fa més lleuger i sosté els qui són també oprimits pel sofriment: «**Veniu a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats, i jo us faré reposar. Accepteu el meu jou, feu-vos deixebles meus, que som benèvol i humil de cor, i trobareu el repòs, perquè el meu jou és suau i la meva càrrega, lleugera**» (Mt 11, 28-30).

Aquest és el Déu cristià, el Déu que sofreix perquè estima i el Déu que estima perquè sofreix. La mort de Jesús i el sofriment solidari que comporta, realitzada des de l'experiència extrema de l'*abandó* del Pare, fa que tota mort i tot sofriment humans rebin un sentit radicalment nou perquè és una mort i un sofriment viscuts en l'amor.

Així ho havia expressat Jesús als seus deixebles en la intimitat del darrer sopar: «*Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics*» (Jn 15, 13), i refermat encara més en les paraules del memorial que perpetuaran el sentit redemptor de la seva mort i resurrecció en l'Eucaristia: «*Això és el meu cos, entregat per vosaltres*» (Lc 22, 19) i «*Aquesta copa és la nova aliança segellada amb la meva sang, vessada per vosaltres*» (Lc 22, 20).

És el *nou pacte d'amor* que Déu fa amb nosaltres a través del seu Fill, quan Jesús se'n dona sacramentalment en persona perquè ens hi mantinguem fidels. D'aquesta font de vida en brolla tota l'acció de l'Església que a la vegada comunica la mateixa vida que ha rebut. Per això, ho diu el Concili Vaticà II, l'*Eucaristia* és font i cim de la vida cristiana, aliment i força per al camí de tots els seguidors de Jesús, especialment dels qui més sofreixen.

És cert que la creu és el lloc de la màxima *revelació silenciosa*, però és igualment el lloc de la màxima *irradiació de la Vida*. Si la creu representa la nostra existència real o quotidiana -i per això sempre ens presideix- és també el lloc des d'on Déu amb les paraules de Jesús ha romput el silenci i ha vençut el sofriment i la mort: «*Tot s'ha complert. Llavors inclinà el cap i va entregar l'Esperit*» (Jn 19, 30). Aquesta expressió significa la mort de Jesús. Però vol dir també que Jesús, crucificat i, per això mateix, enlairat, dona l'Esperit Sant als creients. La identificació amb Crist és la proposta concreta que ens fa abraçar a l'arbre de la creu per proclamar als quatre vents i des d'aquesta abraçada el goig de la resurrecció.

Els nostres plantejaments són de vida, no de mort. L'imperatiu que es dedueix de tot això és que no podem tancar els ulls a la realitat, sinó obrir-los de bat a bat perquè *Déu mira el món amb amor* i tant l'ha estimat, com diu Sant Joan, que ha entregat el seu propi Fill.

Saber mirar també amb amor el Crucificat, Jesús, ens obre els ulls i el cor a saber mirar -i no defugir la mirada- tots els *crucificats d'avui*. Els tenim davant dels ulls cada dia, aquests darrers temps els mitjans informatius quasi bé no parlen de res més. És des de a fe que hem de saber situar-nos davant del mal de les persones i de les estructures aprofundint en «*els mecanismes perversos de la injustícia*». Però més que mai, amb els mateixos ulls de la fe, hem de contemplar que **el qui ha estat penjat a la creu és Déu mateix**, afectat pel nostre mal en l'home Jesús. Quan Déu passa per l'experiència del mal és perquè el vol rebentar amb totes les conseqüències. I avui commemoram i revivim que ho hagi fet. Al final d'aquest camí de la creu, el Pare, l'eterna abraçada en la plenitud de l'amor. Jesús ho viu i ens ho regala perquè mantinguem viva la nostra esperança.